

La Pilar Ugidos és directora de l'escola Miquel Bleach, de Barcelona. Ha estat formadora en temes de diversitat, gestió de canvi de conductes, treball en equip i comunicació.

Per què has triat aquesta pel·lícula? Feia molts anys que havia vist la pel·lícula, no me'n recordava ni de com es deia, la vaig haver de buscar per Internet. Però és que jo sabia que aquella pel·lícula m'havia tocat i m'havia tocat molt i volia que fos aquesta pel·lícula. Perquè la pel·lícula parla de nosaltres. Parla del més íntim que tenim les persones que estem a aquí, que és que som mestres, i parla d'una mestra. I parla de la part més profunda de la nostra professió: per què hem triat aquesta professió? Si un mestre neix o es fa.

Ho has escrit malament! Hi falta un punt!

Continua, sí. Això està bé.

Els recursos fins a quin punt són importants, per educar? Absolutament, els recursos. Una altra cosa és que després, quan tenim els recursos, som responsables, tornem a la responsabilitat de com emprar-los. I a més, és que estem precisament ara patint uns moments molt dolents per a l'educació en aquest sentit.

Una de les coses que crec que queda molt clara és la importància de l'aprenentatge significatiu. Quan comença la pel·lícula, ella posa el text allà i els nens no entenen res i per a ells no és gens important. I com participen després en tot el tema de matemàtiques, de com solucionar el problema que tenen per aconseguir aquests diners.

Treballar amb problemes reals de la vida real i buscar solucions a la vida real. Per a mi també era un dels aspectes de la pel·lícula, com una mestra que comença amb un bagatge tradicional, ella mateixa es deixa portar per la seva intuïció, i davant del que els nens van plantejant com els seus problemes reals, problemes que sorgeixen a la vida, els va donant resposta. Parlem d'innovació, parlem de treball per projectes, és que està aquí. El projecte és recuperar un alumne.

Havia agafat una frase que diu al començament de tot, quan el comença a perseguir el nano, que diu que és més difícil retenir-los que ensenyar-los. Em sento implicada en això. Perquè en el meu cas moltes vegades és molt difícil que vinguin a classe, l'absentisme, etcètera, etcètera, de vegades ho és més que ensenyar.

Encara que estiguin físicament, perquè també pot ser que hi siguin físicament, però els caps no hi són, ni els cors. Aquí és una sortida física de l'escola, però nosaltres tenim moltes fugides psicològiques. Alumnes que estan fora, que ens costa involucrar-los en un tipus d'aprenentatge.

I una altra cosa que m'ha agradat molt és quan els nens veuen que no estem allà només per ensenyar-los, que ens veuen com "els professors ens suspenen", que a vegades diuen "jolín, em tenen mania" i quan veuen el canvi "ostres és que s'està preocupant per mi." L'anar més a la persona i que no sigui només acadèmic. És el que deies abans de les relacions, que trobo que pot marcar una gran diferència

quan veuen que realment estàs preocupat per ells, i que els vols ajudar, que no ets una barrera sinó un aliat en tot el camí.

Que et vegin com un d'ells ajuda, no? És a dir, quan tu t'arremangues i et veuen com un d'ells. La mestra quan perd la cosa de jo us renyo i sóc un de vosaltres. Però en canvi sortia també que no sou un d'ells. És a dir, que saps aquest equilibri entre l'autoritat moral o el respecte i ser un d'ells? Com es fa això, Pilar?

Jo crec que mostrant les febleses com ho fa ella. O sigui, ella té mancances, té febleses, tenim punts febles i no els hem d'amagar. O sigui, a vegades hem de dir: això no ho sé, potser algú ho sap. I realment reaccionen de manera tan favorable quan ens mostrem com som que jo crec que ens apropa, ens fa més humans i ens apropa.

L'educació bàsicament són relacions humanes. Per això, aquesta noia sense recursos se'n surt perquè finalment hi ha la relació entre la mestra i l'individu, que és l'essència de l'educació. Per tant, si no hi ha recursos humans, malament comencem. Jo diria no només docents, diria més perfils.

A mi m'encanta el final de la pel·lícula, quan ja tenen els guixos, quan ella ja és mestra, i els alumnes li demanen que escrigui: escriu, escriu. I ella deixa el protagonisme als alumnes. Els diu que agafin un guix cadascú i escriuen entre tots a la pissarra. I fins i tot, la més petita, que no hi arriba i que no pot escriure, l'agafa en braços i li diu: dibuixa, si no pots escriure. Per a mi és la metàfora de l'atenció a la diversitat.

Nosaltres, la societat occidental, que tenim molts mitjans, alhora també tenim moltes barreres, moltes limitacions imposades. I que a vegades amb menys mitjans, en zones que no tenen tants recursos són capaços d'arribar a més fites.